

GONIEC KRAKOWSKI

GENY OGŁOSZEŃ: Po teście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W teście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobną za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 166.

Kraków, sobota 20 lipca 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję reklamy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł., z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658.

Francuscy uchodźcy powracają do swej ojczyzny.

Podczas wielkich bitew na Zachodzie wielka część ludności francuskiej widziała się zmuszoną do opuszczenia swej ojczyzny, mogąc zabrać tylko małą część swego majątku i do szukania schronienia na południu, czy na zachodzie Francji. Wszędzie drogi były zapelnione uchodźcami. Po zawarciu układu w sprawie zawieszenia broni uchodźcy ci powracają do swej ojczyzny. Nasze zdjęcia przedstawiają powrót rodzin niechodźców. Na prymitywnych wózkach wiozą oni nratowane mienie. Na lewo widzimy trzy dziewczęta, które ciągną swój wózek przy pomocy niemieckich żołnierzy. Nie myślą one już o grozie wojny, lecz, jak to wskazują ich wesołe oblicza, z optymizmem spoglądają w przyszłość. Na prawo widzimy zaś, jak cała rodzina popycha mały wózek, obładowany ruchomością, którą udało się zabrać z domu przed ucieczką.

Niema dnia bez strat Anglii na morzu.

Wojska niemieckie obsadziły wyspę d'Ouessant. — Bombardowanie lotnisk w południowej i środkowej Anglii.

Berlin, 19 lipca. Naczelna Komenda armii niemieckiej komunikuje:

Operujące na zamorskich wodach niemieckie okręty wojenne zatopiły dalszych 30.000 ton nieprzyjacielskiego tonażu okrętowego.

Niemieckie wojska, przewiezłone okrętami marynarki wojennej, wylądowały na wyspie d'Ouessant, leżącej u brzegów Bretaui.

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały pięć ścieżek wojskowych w Aldershot, jak również lotniska, zakłady przemysłowe i urządzenia portowe w południowej i środkowej Anglii. Zauważono szczególnie silne pożary na lotnisku Tunbridge Wells, w zakładach przemysłowych Eaton oraz w urządzeniach portowych w Portlandzie. Wiele zakładów przemysłowych w Greenock zostało kilkakrotnie trafiony.

Podczas ataków na okręty w Kanał La Manche udało się podpalić jeden okręt handlowy, a jeden okręt handlowy i fódz strażniczy tak poważnie uszkodzić celami trafieniami bomb, że załogi musiały opuścić pokłady swych okrętów.

Dokonujące naloty w ciągu nocy na Giszar Nadronji i Zagł. Ruhry samoloty nieprzyjacielskie zostały wskutek akcji artylerji przeciwlotniczej zmuszone do ucieczki, względnie przeszkodzone im w zrzuconiu pocisków bombowych.

Jeden nieprzyjacielski samolot typu „Bristol-Blenheim” został zestrzelony w walce powietrznej na północ od Cherbourg. Jeden z samolotów niemieckich został stracony nad Kanałem La Manche. (p)

Reżimie cofających się oddziałów angielskich pod Moyale.

Rzym, 19 lipca. Włoski komunikat wojenny z czwartku brzmi następująco: Główna Kwatera armji włoskiej komunikuje: W Afryce północnej ponownie bombardowano teren Marsa Matruk. Wszystkie samoloty powróciły.

W Afryce wschodniej nieprzyjacieli, który wyczołgał się z Moyale w kierunku na Bune, był ścigany przez oddziały wojsk lądowych i lotnictwo. Ostrzelano ogniem karabinów nieprzyjacielskie kolumny samochodowe i rozbito je, zdobywając broń, amunicję i samochody.

Włoskie samoloty zbombardowały lotnisko w Wajlr, przyczem wyraźnie stwierdzono skutek tej akcji.

Nieprzyjacieli obrzucił bombami lotnisko w Agordat, nie wyrządzając szkód. Jeden z samolotów angielskich został zestrzelony przez włoskie samoloty myśliwskie. (p)

Oświadczenie Ojca św. o nowym zorganizowaniu Europy.

(S) Citta del Vaticano, 19 lipca. Ojciec święty wydał oświadczenie o niezwyklej doniosłości, które w całym świecie katolickim wzbudzi bardzo żywe zainteresowanie.

Nawiązując do tworzącego się w Europie nowego porządku, Ojciec święty wyjaśnił, że należy dostosować się do nowej sytuacji w Europie.

Następnie Ojciec św. przypomniał, że otolica apostolska już od najdawniejszych czasów zwalczała demokratyczne formy rządów. W końcu Ojciec święty wyjaśnił, że systemy narodowo-socjalistyczny i faszystowski bezwzględnie wypełniły wiele punktów zasadniczego programu socjalistycznego.

* * *

Kraków, 19 lipca.

Wiadomość pochodząca z „Citta del Vaticano”, że Ojciec święty bada z zainteresowaniem socjalne doświadczenia państw autorytarywnych i że doszedł do wniosku, iż należy im przyznać duże wartości, wywołała wszędzie, gdzie żyją katolicy, wielkie wrażenie.

Wiadomo, że kościół katolicki również dąży do załatwienia spraw społecznych. — Już w swoich początkach kościół katolicki starał się przynieść z pomocą biednym i pogrąbionym i dać im oparcie w walce o życie. Pierwszymi też, którzy przyjęli naukę Chrystusa i żyli zgodnie z Jego wskazaniami, byli najbiedniejsi i uciskani. W

niezależnie wzrastala, uważał Watykan za swój obowiązek brać pod uwagę zagadnienia społeczne wszędzie tam, gdzie się one masowały, szukając odpowiedniego rozwiązania tych zagadnień i przeprowadzenia ich. Znamy wszyscy encykliki ostatnich papieży. Pius XII, który zna Niemcy dobrze z czasów, kiedy był nuncjuszem w Berlinie, należy również do tych papieży, którzy zajmowali się szczególnie zagadnieniami społecznymi.

Nie też dziwnego, że papież Pius XII-ty cieszący się szacunkiem i przywiązaniem wszystkich katolików świata doszedł do przekonania, że rządy autorytatywne pracują z niezwykłym oddaniem się i intensywnością nad rozwiązaniem ważnych zagadnień społecznych. Skutki tych prac są aż nadto widoczne i nie dadzą się zaprzeczyć.

Jeżeli więc dzisiaj Ojciec święty wyraża się pozytywnie o działalności społecznej państw autorytatywnych, to jest to jeden dowód więcej, iż znalezione właściwą drogę celem wspomnienia upośledzonych warstw społecznych i zapewnienia im lepszej przyszłości.

Nowe uporządkowanie Europy nie da się wstrzymać, a nawet państwa, opierające się na kapitalistycznych zasadach, nie zdolają tego zmienić.

Okręt zatopiony u przylądka Quessant.

Lizbona, 19 lipca. Służba informacyjna rządu irlandzkiego komunikuje, że parowiec „City of Limerick” pojemności 1359 ton, został zatopiony w dniu 15 lipca u przylądka Quessant skutkiem ataku z powietrza.

Powazne skutki ataku bombowego na Haifę.

(:) Rzym, 19 lipca. Agencja Stefani dozwaduje się z dobrze poinformowanego źródła, że sytuacja wojsk angielskich w Lewancie staje się coraz uciążliwszą.

Jak wiadomo ataki bombowców włoskich na Haifę spowodowały olbrzymie pożary magazynów naftowych i wielkich rafinerji nafty. Jako główny punkt wielkiego rurociągu naftowego z Iraku, jest Haifa równocześnie jednym z najważniejszych punktów oparcia wojskowego w Palestynie. Wielka rafinerja nafty została zbudowana dopiero w 1939 r. w celu zaopatrywania jednostek floty brytyjskiej w czasie wojny. Wskutek jej zniszczenia brytyjska organizacja flotowa w Lewancie otrzymała dotkliwy cios.

Pozatem brak jest wschodniej części Morza Śródziemnego odpowiednich doków okrętowych, co jest ważniejsze, że wiele angielskich jednostek morskich uległo uszkodzeniu wskutek trafień granatami lub

bombami lotniczymi. Włoska zapora morską między Sycylią i Pantellarią, oraz wybrzeżem afrykańskim stanowi poważną przeszkodę dla angielskich wojsk, ponieważ uniemożliwia utrzymanie bezpośredniej komunikacji z Gibraltarem i wysyłki transportów z posiłkami i żywnością.

Malta jest stale ewakuowana a szereg transportów konwojowych z żywnością i amunicją zdąża z Malty do Aleksandrii. Trzeba wreszcie zaznaczyć, że angielski korpus ekspedycyjny w Egipcie i Palestynie, jak również flota i bazy lotnicze wymagają stałego zaopatrzenia. W tych warunkach transporty posiłków mogą obecnie się odbywać naokoło Afryki i przez Sudan, przyczem pokonywać one muszą olbrzymie odległości i narażone są na wielkie trudności.

Wreszcie wojska angielskie poważnie cierpią wskutek wysokiej temperatury na granicy libijskiej i ustawicznego silnego parcia wojsk włoskich.

Francjów dobie przełomu

**Stare przyzwyczajenie trudne do zwalczania.
Walka między centralizmem a regionalizmem.**

Zurych, 19 lipca. Zwolna uspakajają się umysły we Francji. Ostatnio powołano do gabinetu francuskiego p. Belina na stanowisko ministra pracy i produkcji przemysłowej. Warunki bytu w Vichy i Clermont-Ferrand powracają do norm zwyczajnych.

Azkołwiek wytyczne nowego prądu politycznego oraz zasady nowej konstytucji nie są ogólnie uznane, to jednak ogólnie zainteresowanie francuskiego społeczeństwa zostało zaspokojone przez sprecyzowanie praw szefa państwa.

Troski rządu są niemałe.

Przedewszystkiem należy do nich problem 8 do 10 milionów uchodźców z innych departamentów kraju, dzisiaj obsadzonych przez wojska niemieckie. Odesłanie ich do stałego miejsca zamieszkania natrafia na poważne trudności z uwagi na to, że połączenia komunikacyjne nie znajdują się jeszcze w normalnym stanie.

Dochodzi do tego bardzo ważny problem wyżywienia tych mas ludności. Na kolejach żelaznych ruch ogranicza się do komunikacji lokalnej, jak to wynika z rozkładów jazdy, publikowanych w dziennikach prowincjonalnych, niema jednak uporządkowanego rozkładu jazdy, uwzględniającego pociągi dalekobieżne.

Dopiero w ostatnich dniach uruchomiono kilka pociągów funkcjonujących między obsadzoną częścią kraju a pozostałymi obszarami. Odnosi się to głównie do połączeń między Paryżem a większymi miastami południowej Francji. Oczekuje się, że na tej drodze uda się przeprowadzić powrót uchodźców do Francji północnej, o ile to oczywiście będzie możliwym z uwagi na warunki, w jakich znalazły się miasta północne, przez co odciały się miasta Francji południowej i ułatwi się rozwiązanie problemu aprowizacyjnego.

Ponowne uruchomienie poczty

zostało powitane przez ludność z wielkim zadowoleniem, gdyż w ten sposób ułatwiono poszukiwanie się wzajemnie członków rodzin, rozbitych w ucieczce. — Ruch telefoniczny podlega jeszcze bardzo silnym ograniczeniom, ponieważ także i w nieobsadzonej części Francji sieć telefoniczna została poważnie uszkodzona podczas ostatniej fazy działań wojennych, a narazie brak jest materiałów, potrzebnych do przeprowadzenia koniecznych napraw, jak również fachowych robotników, którzyby naprawy tej dokonali.

Demobilizacja,

która rozpoczęła przed kilku dniami, uwzględnia w pierwszej linii potrzeby rolnictwa, a więc przede wszystkim postano do domów rolników i winiarzy. Przy demobilizacji daje się jednak zauważyć brak dyscypliny żołnierskiej, która dała się już we znaki podczas walk w odwrocie między Marną a Loira, przede wszystkim zaś w fazie końcowej wojny i podczas ucieczki w kierunku granicy szwajcarskiej.

W międzyczasie miejscowość uzdrowska Vichy zbliża się do końca swej „karjery“ jako siedziba rządu.

Rząd ma nadzieję w krótkim czasie uzyskać możliwość przeniesienia się do Paryża.

W niedzielę zamieszczono w pewnym piśmie francuskim wiadomość, że francuskie władze bezpieczeństwa widziały się znanzone przeprowadzić akcję oczyszczenia miasta z podejrzanych elementów. Polityczni „kombinatorzy“, którzy kręcą się dookoła kierowników polityki francuskiej, należą w istocie rzeczy również do tych samych kół, które z dnia na dzień zmieniają swoje ideały.

Jeśli chodzi o

sprawy parlamentarne,

to zaznaczyć należy, że przez mianowanie Petaina autorytatywnym szefem państwa, parlament nie został całkowicie wyłączony od spraw państwowych. Odroczono jedynie zebrania plenarne Izby, podczas gdy komisje, do których, jak wiadomo, należą członkowie politycy dawnych partii, pracują dalej, a nowi ministrowie szefa państwa referują przed nimi czekające ich zadania i pozwalają komisjom tym na wyrażanie swych rad.

Ze politycy ci nie uważają się w żadnym wypadku za pokonanych, wynika to także i z zapalu, z jakim oddają się sprawie utworzenia nowej partii zjednoczenia, która bez wątpienia służyć ma konsolidacji dawnych przyzwyczajzeń politycznych, jedynie tylko za parawanem nowej fasady. Nie zdziwi nikogo, jeśli tym rutynistom partji i polityki uda się przedostać do nowych władz Czwartej Republiki pod sztandarem Petaina i Laval'a.

Na podstawie dotychczasowych faktów nie można sobie jeszcze wyrobić należytego wyobrażenia o siłach i urzędzeniach, jakimi posługiwać się będzie nowy reżim we Francji.

Odnosi się to nietylko do obu Izb, co do których utworzenia i składu istnieje tylko bliżej nieokreślone wskazówki dostosowania się do systemu korporacyjnego, ale także do niezwykle dla Francji ważnego problemu

„centralizacja czy regionalizm“.

Wydaje się wprawdzie, że zapowiedź zamianowania w najbliższych dniach 22 gubernatorów prowincji, którym dodane zostaną sejmiki prowincjonalne, wyposażone w pewne uprawnienia ustawodawcze, przełamia potężny w Trzeciej Republice centralizm i monopolowe stanowisko Paryża, ale z drugiej strony wspomniane tendencje ujęcia wszystkich sił politycznych w jedną „partij zjednoczenia“, jak również uprawnienia przyznane szefowi państwa i jego gabinetowi, pozwalają uważać odbudowanie istotnego regionalizmu za mało prawdopodobne.

W poniedziałek gabinet francuski zebrał się na

pierwsze posiedzenie rady ministrów.

Według dotychczasowych wiadomości rząd na tem posiedzeniu przyjął rozmiatę spr-

wozowania co do przeprowadzania warunków zawieszenia broni, ponownego wprowadzenia działalności administracyjnej, problemu uchodźców oraz spraw rolniczych.

Gen. Huntziger, po złożeniu sprawozdania z dotychczasowej swej działalności w Wiesbaden, powrócił do Wiesbadenu, podczas gdy poseł francuski Noel udał się do Paryża.

Były prezydent republiki Lebrun oświadczył wieczorem zapowiedział swoje definitywne wycofanie się z życia publicznego. Marsz. Petain pożegnał go serdecznie, poczem prezydent Lebrun udał się do posiadłości swego zięcia pod Vizille w departamencie Swery. Odjazd Lebrun'a odbył się bez żadnych ceremonii. Na peronie pojawili się obok Petaina tylko ministrowie i urzędnicy, w charakterze prywatnym. (p)

Prasa francuska przeciwko dwuznaczności.

żądania jasnego stanowiska antyangielskiego.

Genewa 19 lipca. Obecne stanowisko rządu francuskiego wobec Anglii wywołało pewne wątpliwości w niektórych kołach francuskich. Koła te, które reprezentują prąd za zdecydowanym odwróceniem się Francji od Anglii, domagają się nietylko formalnego, ale i ostatecznego zerwania Francji z Anglią.

Także i prasa francuska zajęła w tych dniach stanowisko w tej sprawie. „Kaźda dwuznaczność — pisze w związku z powyższym „Oeuvre“ — musi zniknąć z naszego stanowiska wobec Anglii. Ta karta naszych dziejów musi uchodzić za odwrócenie. Obecnie pozostaje nam tylko czekać, aby rachunek został wyrównany. Nasze stanowisko musi być ostatecznym i nieodwołalnym“.

Nawet i „Action Francaise“ uważa obecnie zdecydowanie odwrócenie się Francji od Anglii za palącą konieczność. „Anglia — pisze dziennik — zawsze usiłowała mieszać się do wewnętrznej polityki francuskiej, a to w tym celu, aby tem łatwiej zmuszać Francję do „krótkowzrocznej polityki zagranicznej“ Anglii. Od początku obecnej wojny — pisze dalej Action Francaise — pewna grupa angielska korzystała z tych samych wpływów. Ta grupa angielskich polityków, wspieranych przez finansistów i City i kilku Francuzów, zwalczała już dawniej Chamberlaina i Daladiera, ponieważ ci udali się do Monachium. Ta

sama klika dała władzę potem Churchillowi, Reynaudowi i Mandlowi oraz ich zwolennikom“.

Przy pomocy tych dowodów „Action Francaise“ zwalcza przekonanie, że współpraca angielsko-francuska jest popularna.

Baudouin o wewnętrznej i zagran. polityce Francji.

Genewa, 19 lipca. Francuski minister spraw zagranicznych Baudouin udzielił specjalnemu wysłannikowi dziennika „Journal de Geneve“ wywiadu, w którym wyraził swoje zapatrywania co do wewnętrznej i zagranicznej polityki Francji.

Oświadczył on, że stosunki Francji do państw osi muszą obecnie ograniczyć się do rozmów, prowadzonych w komisji do spraw zawieszenia broni, ponieważ układ pokojowy nie został jeszcze zawarty. Francja nie zapomina o tem, że została zwyciężona, ale nikt nie może jej odebrać jej honoru, jej cześci i jej zimnej krwi. Z tego też powodu Francja zerwała stosunki dyplomatyczne z Anglią.

Co do zajęcia w Oranie oświadczył francuski minister spraw zagranicznych, że Francja po tym trudnym do sklasyfikowania zamachu ze spokojem i zdecydowaniem odpowie na każdy atak angielski. Anglia zerwała ostatnią więź, jaka łączyła Francję z Wielką Brytanią.

Uroczysty wjazd powracających wojsk do Berlina.

Berlin, 19 lipca. We czwartek popołudniu wkroczyła do Berlina, wśród uroczystego bicia we wszystkie dzwony i wśród radości mieszkańców stolicy, pierwsza dywizja żołnierzy niemieckich, która walczyła na zachodnim teatrze wojennym.

Dywizja ta maszerowała przez Bramę Brandenburską, przeszedłszy uprzednio przez plac Paryski, gdzie zebrała się olbrzymia masa ludzi. Na specjalnie ustrojonym placu Paryskim zwycięskie wojska niemieckie zostały powitane przez generała artylerji Fromma. Następnie minister Rzeszy dr. Goebbels wyraził podziękę żołnierzom, należącym do dywizji brandenburskiej.

Na trybunach placu Paryskiego znaleźli się oficjalni przedstawiciele państwa, wojska i partji. Wśród oficjalnych gości widziano m. in. Generalnego Gubernatora ministra Rzeszy dr. Franka. Poza tem na trybunach honorowych zasiadli również członkowie rodzin poległych i rannych, oraz 700 robotników z przemysłu zbrojeniowego.

W swem przemówieniu do żołnierzy i do ludności Berlina oświadczył minister Rzeszy dr. Goebbels m. in., że wkroczenie dzielnych i zwycięskich wojowników do

Berlina stanowi zarówno dla samych tych żołnierzy, jak i dla członków ich rodzin najpiękniejszy moment w ich życiu.

Dr. Goebbels podkreślił, że nieprzyjacielowi nie udało się zrealizować swego planu, zmierzającego do pokonania Niemiec. Usiłowania Anglii celem skutecznego zablokowania Niemiec okazały się nietylko bezcelowe, ale skierowały się także przeciwko samym wynalazcom koncepcji blokady.

Minister Rzeszy dał przegląd zwycięskich bitew na Zachodzie, sukcesów niemieckiej broni i wyczynów niemieckich pułków. Dr. Goebbels wskazał zwłaszcza na to, że walka nie została jeszcze zakończona i że trzeba wygrać jeszcze jej ostatni etap. Dopiero wówczas, gdy ostateczne zwycięstwo zostanie odniesione, wówczas zabrzmia dzwony pokoju w całym kraju.

Podczas przemarszu przez miasto wojska brandenburskie były owoacyjnie witane przez ludność Berlina. Radość mężczyzn i kobiet była wprost bezgraniczną. Obrzucało żołnierzy kwiatami, girlandy kwiatów zawisły na samochodach i wozach rozmaitych oddziałów wojskowych. Jezdnia ulic przemieniała się w prawdziwy dywan z kwiatów, po którym defilowały paradnym krokiem oddziały wojska.

Straszliwe skutki burzy w Jugostawji.

Walące się domy zabity trzy kobiety i czworo dzieci. — Osuwająca się góra zasypała pociąg towarowy.

Belgrad, 19 lipca. W zachodniej części Jugostawji wydarzyła się wielka katastrofa, wywołana długotrwałą niepokoją, która wyrządziła olbrzymie szkody. W Bośni zachodniej pod Bihaćem trzy kobiety i czworo dzieci zostało zabitych przez walące się domy. Pod bośniackim miastem Zenica, gdzie znajdują się kopalnie żelaza, osunęła się góra, która zasypała pociąg towarowy, składający się z 13 wagonów, przyczem czterech kolejarzy zostało ciężko rannych.

Na dworcu w Zenicy szalejący z siłą orkan wicher przewrócił latarnie, które

spadły na zatrzymany właśnie na stacji pociąg osobowy.

W Dalmacji azaleją wielkie burze. W Spalato przybór wód dotarł aż do ulic centrum miasta. W Slowenji wicher zerwał dachy z domów, przyczem szczególnie dotknięta jest okolica pod Cilli. Zbiory chmielu uchodzą za stracone.

W północnej Chorwacji padal olbrzymi grad, którego poszczególne ziarna dochodziły do 300 g wagi. Poblężne obliczenie szkód, wyrządzonych przez burzę, dochodzi do kwoty miliona dynarów. (p)

Tworzenie nowego gabinetu w Japonji.

(=) Tokio, 19 lipca. W związku z utworzeniem nowego gabinetu japońskiego pod przewodnictwem księcia Konoye komunikują, że w wyniku konferencji na ministra wojny został wyznaczony szef armji generał porucznik Eiki Toje.

Według doniesienia agencji Domei wiceadmirał Yoshida pozostaje ostatecznie również w gabinecie Konoye na stanowisku ministra marynarki, podczas gdy dotychczasowy prezydent południowo-madżarskiej kolei Matsuoka objął stanowisko ministra spraw zagranicznych.

Książę Konoye oświadczył wobec przedstawicieli prasy japońskiej, że współpraca pomiędzy premierem a armją jest bezwarunkowo konieczna. Przed ostatecznym utworzeniem gabinetu odbędzie on obszerną konferencję z ministrem wojny i ministrem spraw zagranicznych na temat dziedziny polityki zagranicznej i armji, — celem ustalenia programu i zlikwidowania z góry wszelkich różnic poglądów. Gabinet Yonai upadł na skutek różnic zdań między armją a polityką zagraniczną.

Zapowiedziana przez księcia Konoye konferencja ma — jak wiadomo — odbyć się w piątek.

Program największej partji politycznej Japonji.

(?) Tokio, 19 lipca. Największa partja polityczna Japonji, stronnictwo Minsaito, według doniesienia agencji Domei, przyjęła nowy program w sprawie zorganizowania narad na podstawach totalistycznych.

Program domaga się: 1) jednolitej polityki narodowej, 2) dozbiorzenia, 3) odnowy i odnowienia programu życia narodowego, oraz udziału Japonji w tworzeniu nowego porządku światowego, 4) stworzenie nowego gospodarstwa narodowego, 5) ugruntowania wychowania narodowego, 6) wzajemnego dostosowania kultury zachodniej i wschodniej, oraz 7) utrzymanie i dalszego rozwoju rasy japońskiej i rasy Yamato. (p)

Zmiany w Grecji.

Rzym, 19 lipca. Włoskie koła polityczne śledzą z wielkim zainteresowaniem zmiany, jakie dokonują się obecnie w opinii publicznej w Grecji oraz odstąpienie od tradycyjnych stosunków z Anglią.

Stwierdza się z pewnym zadowoleniem, że doświadczenia Polski, Norwegji, Belgji, a wreszcie Francji pouczyły grecką opinię iż Grecja nie może spodziewać się żadnej pomocy ze strony Anglii.

Jednym z decydujących momentów, które, jak wierzy się we Włoszech, zobowiązuje Grecję do wdzięczności wobec Włoch, jest fakt, iż Włochy natychmiast po przystąpieniu do wojny, wywarły wielki nacisk na angielski front w Egipcie od strony Cyrenajki i przez nadzwyczaj czynną politykę morską przeszkodziły Anglikom w zamiarze wciągnięcia Grecji do konfliktu.

Także i nacisk mocarstw osi na Turcję, uchronił Balcany od niespodzianek. Tak więc niebezpieczeństwo, które przed przylaczeniem się Włoch do wojny, wydawało się nieuchronnym w odniesieniu do Grecji, w porę zostało odwrócone.

Znamienna jest wiadomość, zamieszczona we czwartek rano w „Popolo di Roma“, w której na podstawie depezy z Aten potwierdza się te zmiany w greckiej opinii publicznej.

Danja opuszcza Ligę Genewską.

Kopenhaga, 19 lipca. Ministerstwo spraw zagranicznych Danji komunikuje:

Ponieważ ostatnie wydarzenia dowiodły, że Liga Narodów nie posiada już realnej egzystencji, przeto rząd duński postanowił odwołać swoje przedstawicielstwo przy Lidze Narodów i zerwać gospodarcze poparcie Ligi.

Metody, które nie zapowiadają zwycięstwa.

(?) Ljubona, 19 lipca. Angielski minister spraw wewnętrznych Anderson zgłosił Izbie gmin niespodziankę, wnosząc projekt ustawy, przewidującej utworzenie specjalnych sądów cywilnych w składzie jednego tylko sędziego bez przysięgłych.

Sądy te mają w okresach największego niebezpieczeństwa zasądzać w szybkim trybie osoby, oskarżone o popełnienie ciężkich przestępstw natury wojskowej. Od wyroków tych sądów niema odwołania. Stan wojenny ma być zawieszony nad wszystkimi terenami, które zostaną uznane jako strefa wojenna.

Wnieście tego projektu stanowi w Londynie sensację dnia i wywołało w parlamencie burzę niezadowolenia. Wielu posłów nie mogło ukryć swoich nieufności przeciwko nowym pełnomocnikom rządu. Większość protestujących obrzuciła się głównie dlatego, że rząd swoim ostatnim przedłożeniem ujawnił swą słabą stronę, albowiem jeżeli tak bardzo chwałony system demokratyczny musi się uciekać do tak drakońskich zarządzeń, to widocznie nie musi być dobrze z optylizmem wojennym Churchilla i zapalem wojennym Wielkiej Brytanji.

Również w społeczeństwie angielskim ustawa omawiana jest w podnieconym nastroju, ponieważ bezwzględnie nie przyczyni się ona do ucieśnienia twórcy przed niemiecką inwazją. (p)

W przededniu rozstrzygnięcia wojny z Anglią.

Kopenhaga, 19 lipca. Berlińscy korespondenci dzienników kopenhaskich zajmują się w ostatnich czasach bardzo żywo przedewszystkiem sposobem wyjaśnienia konfliktu między Niemcami a Anglią, które ich zdaniem, niabawem musi nastąpić.

Tak np. pisze berliński przedstawiciel „National Tidende“ o sytuacji w przededniu rozstrzygnięcia m. in. co następuje: „Po reakcji na niedzielna mowę Churchilla uderzenie przeciwko Anglii będzie przeprowadzone przez Niemcy ze etrażliwą siłą i ostrością. Jeśli jeszcze rozwój wewnętrznych wypadków w Anglii ma odroczyć ten cios przeciwko wyspom angielskim względnie wogóle usunąć tę groźbę, to musi się to stać możliwie najszybciej.

Ze strony niemieckiej nie myśli się wcale o robeniu różnicy między mentalnością kierowniczych kół Anglii, t. zw. plutokratów a szerokimi masami narodu angielskiego. Jeśli naród ten nie chce zupełnego porzucenia Anglii i rozbięcia imperjum wjyskiego, wówczas musi się pospieszyć i wziąć rozbrat z kliką Churchilla. Churchill wypowiedział nieograniczoną i cywilną ludności z wojskiem niemieckim.

Je ustraszono się nawet przeciwko naradom Londynu i innych miast angielskich na los Warszawy i Rotterdamu, gdyż według oświadczenia Churchilla, Londyn, jak podkreślała w autorytatywnych kołach niemieckich, oczywiście nie może być uznany za miasto otwarte. Narad angielski musi sobie zdać sprawę z tego, że cały niemiecki aparat wojenny jest gotów do działania.

W przededniu rozstrzygnięcia wszystko wskazuje na to, że ze strony niemieckiej pozostawiono narodowi angielskiemu czas porzucenia agresywnie usposobionych ludzi z otoczenia Churchilla i tem samem uniknięcia najgorszego dla Anglii i imperjum brytyjskiego losu.

W Berlinie panuje przekonanie, że w Londynie można było stwierdzić już wszystkie oznaki niepewności, nerwowości i wewnętrznej niepokoju.

Berliński korespondent „Berlinske Tidende“ pisze, że z ostatnich komentarzy do mowy Churchilla wynika, iż wszelkie wzmianki o inicjatywie pokojowej już odpadły. Wojna niemiecko-angielska zbliża się do decydującej fazy, która stoi już bezpośrednio przed nami.

Pozatem oczekuje się w dobrze poinformowanych kołach ważnych wyjaśnień na temat zamiarów wojennych Niemiec, których celem nie będzie ponowne podkreślenie chęci do wojny ze strony Niemiec, co stoi poza wszelką dyskusją, ale uroczyste udokumentowanie moralnego prawa Niemiec.

W związku z powyższem korespondent „Berlinske Tidende“ przedstawia niemieckie opinie o charakterze planowanej przez Churchilla obronie Anglii (walka franktirerska, Londyn nie jest miastem otwartym itd.) jak również mordercze oraz niszczycielskie konsekwencje tego rodzaju oświadczenia dla dalszych losów Anglii.

W nawiązaniu do tych wiadomości należy zaznaczyć, że dzienniki kopenhaskie komentują obszernie artykuł dziennika „Berliner Boersenzeitung“ na temat wojskowej i gospodarczej sytuacji Anglii, widząc w nim wojskową ocenę szans niemieckiego ataku.

Charakterystycznym jest wreszcie, że specjalny sprawozdawca „Berlinske Tidende“ donosi z Rzymu, iż komentarz dziennika „Giornale d'Italia“ do ostatniej mowy Churchilla dał powód w kołach dyplomatycznych do dyskusji, w której częściowo tłumaczy się ten komentarz jako zapowiedź mającego niabawem nastąpić ataku na Anglię, a częściowo uważa się, że Anglii zostanie postawione t. zw. ostateczne ultimatum pokojowe, gdy już wszystkie przygotowania będą ukończone. (p)

Angielska ustawa o sądach doraźnych została zmieniona.

Sztokholm, 19 lipca. Z uwagi na silną opozycję, na jaką natrafił zarówno w Izbie Gmin, jak i w opinii publicznej angielski minister spraw wewnętrznych sir John Anderson musiał wydatnie zmienić swój projekt ustawy o cywilnych sądach doraźnych.

Ponieważ natychmiastowe przeprowadzenie ustaw w Izbie Gmin było niemożliwym, przeto Anderson zdecydował się na zwołanie posiedzenia przedstawicieli wszystkich partji, poczem przedłożył złączenia projektu i uzyskał zgodę całego zebraństwa.

Mimo to ustawa ta pozostaje dla ludności angielskiej bardzo surowa. Zmiany ograniczyły się jedynie do trzech następujących punktów: 1) sądy doraźne zostaną wprowadzone tylko wtedy, gdy sytuacja wojskowa będzie tego nieuchronnie wymagała, 2) jest możliwym odwołanie się od wyroku śmiertelny do sądu wyższego rzędu, 3) kierownikami sądów doraźnych mają być osoby cywilne a nie wojskowe.

Komentarze szwedzkie na powyższy temat zwracają uwagę na to, że wolność obywatelska Anglików będzie silnie ograniczona i ostra interwencja państwa kie-

ruje się przeciwko wszystkim, którzy nawet bez złego zamiaru przez głupią lekkomyślność przekroczyli któryś z niezwykle licznych nowych przepisów.

Jak pisze londyński korespondent dziennika „Stockholms Tidningen“ okazuje się

Ostra krytyka brytyjskich komunikatów wojennych.

(:) Sztokholm, 19 lipca. Angielska prasa opozycyjna rozpoczyna obecnie ostre ataki, skierowane przeciw angielskim komunikatom wojennym. Dzienniki oświadczają, że komunikaty te zawierają mniej faktów, natomiast coraz więcej momentów propagandowych i upiększeń. Przedewszystkiem zarzuca się odpowiedzialnym za treść doniesień ministerstwu wojennym to, że brytyjska publiczność obecnie nie jest w stanie wytworzyć sobie poglądu na sytuację wojenną. Niezgodne z prawdą dane w brytyjskich komunikatach wojennych wywołały w opinii publicznej silne zaniepokojenie.

Od pewnego czasu słyszy się słowa troski na temat przebiegu walk w Afryce. W Londynie wzrasta świadomość faktu, że armia brytyjska walcząca na terenie afrykańskich posiadłości ponosi jedną klęskę po drugiej.

W trosce o los tych wojsk zwraca się organ partji pracy „Daily Herald“ pod adresem rządu i domaga się, aby ten nieodwrotnie opublikował szczegóły położenia militarne w Afryce. Na temat treści komunikatów wojennych wszyscy mogą niedwuznacznie stwierdzić, że Włosi okazali się w walkach przeciw Anglikom w Afryce groźnym przeciwnikiem. Właśnie w tym względzie domagają się wszyscy wyjaśnień i jest rzeczą prawdopodobną, że w najbliższym czasie na temat walk w Afryce zabiorą głos członkowie Izby gmin.

Również na przebieg walk na Morzu Śródziemnem patrzą Anglicy innemi niż dotychczas oczyma.

Nowe instrukcje dla prasy angielskiej.

Sztokholm, 19 lipca. Churchill zakomunikował we czwartek w Izbie Gmin, że w przyszłości wzbronionem będzie dziennikom codzienne podawanie liczby łącznej ofiar nalołów.

Komunikaty, dotyczące ofiar, będą w przyszłości podawane co miesiąc w formie publicznych ogłoszeń, a liczba łączna ofiar będzie podawane również co miesiąc w Izbie Gmin do wiadomości, a potem ogłaszana w dziennikach.

Funt angielski nie jest już wolną dewizą.

Sztokholm, 19 lipca. Na podstawie zarządzenia króla angielskiego, który zakazuje wszelkiego obrotu płatniczego w „wolnych funtach“ z krajami, które nie należą do bloku funta-szterlingu, funt szterling został we czwartek skreślony z listy nieograniczonych, międzynarodowych środków płatniczych.

Amerykanin odkrywa prawdziwe oblicze Anglii.

(§) Newy Jork, 19 lipca. Podróżnik amerykański, powracający z Anglii, donosi z oburzeniem o obelgach, na jakie narazono jest ponownie Ameryka w jeszcze większym niż dotychczas stopniu, z tego powodu, ponieważ nie popiera wojskowo w obecnej decydującej chwili Wielkiej Brytanji, walczącej na śmierć i życie.

William Griffin wydawca jednego z amerykańskich dzienników, którego skarga o oszczerstwo przeciwko premierowi angielskiemu Winstonowi Churchillowi z racji nieuzasadnionych pretensyj premiera rządu angielskiego ciągnie się już od kilku miesięcy, udzielił w swem piśmie odprawy, która pod względem wyrazistości nie pozostawia niczego do życzenia.

„Pod względem tchórzliwej podłości Angliki gorują o całe niebo nad wszystkimi innemi narodami. Całe wieki rabunków, plądrowań i mordów, dokonywanych bez żadnych skrępowań moralnych do tego stopnia zwyrodniały mentalność brytyjską, że Anglicy faktycznie są przekonani, iż w wypadku zaatakowania ich, wszystkie inne kraje powinny im pospieszyć jak najrychlej z pomocą.

W r. 1917 w każdym razie nie nazywano Amerykanów tchórzami. Jednak kiedy niebezpieczeństwo minęło, Anglija powróciła do swej tradycyjnej tchórzliwej po-

raz jeszcze, iż Anglicy zaczynają działać późno, ale gdy już interwencja państwa jest konieczna, to jej rozpiętość i wszechwładza wywołuje tak silną reakcję ze strony opinii publicznej, iż później musi się przeprowadzić liczne zmiany.

Dla załatwiania obrotu płatniczego Wielkiej Brytanji ze Stanami Zjednoczonymi zawarto z kilkoma bankami amerykańskimi układy co do zaprowadzenia „kont rejestrowanych“, poprzez które ma się dokonywać obrót płatniczy na zasadzie kursów urzędowych. Dla obrotu płatniczego ze Szwajcarią zostaną zawarte podobne układy.

Zakazano dalej przekazywania wolnych funtów do krajów, z którymi Wielka Brytanja posiada układy płatnicze. Celem nowego zarządzenia jest ograniczenie narażonej na nacisk kursu wolnej angielskiej dewizy, aby na tej drodze móc utrzymać urzędowy kurs, bez potrzeby do uciekania się do obszernej akcji poparcia.

Angielscy ministrowie muszą spać w urzędach.

Sztokholm, 19 lipca. Churchill zakomunikował we czwartek w Izbie Gmin, że wszyscy członkowie gabinetu, których zakres resortów pozostaje w jakimkolwiek bądź związku z prowadzeniem wojny, muszą obecnie nocować w swych urzędach. Powody tego zarządzenia są — jak oświadczył Churchill — dla każdego jasne.

Londyn okazał się uległym wobec Tokio.

Zakaz tranzytu przez Burmę.

Sztokholm, 19 lipca. Zarówno ze strony angielskiej, jak i japońskiej potwierdza się zawarcie układu w sprawie zakazu tranzytu przez Burmę do Chin. Anglicy ustąpili zatem wobec ostatnich argumentów japońskich i oświadczyli gotowość podpisania układu.

Celem zamaskowania ustępliwości angielskiej, Londyn zaznaczył jedynie, że warunek Anglii polega na tem, iż w ciągu trzech miesięcy, w czasie których układ będzie obowiązywał, musi być zaprowadzony pokój na Dalekim Wschodzie. W przeciwnym wypadku Anglija zastrzeżo sobie prawo ponownego podjęcia wywozu do Chin.

W angielskich kołach parlamentarnych, przedewszystkiem zaś na najskrajniejszej lewicy, zawarcie tego układu wywołało znowu ostrą krytykę. W nocy na czwartek mówiono nawet o możliwości zwołania tajnego posiedzenia Izby Gmin, przyczem Churchill miałby złożyć sprawozdanie z polityki na Dalekim Wschodzie. Szwedzkie komunikaty uważają kompromis w sprawie Burmy za pierwszy ogólno-światowy rezultat załamania się francuskiego imperjum światowego i zlikwidowania francuskiej floty.

Ewakuacja dzieci z Londynu.

Małe widoki na powodzenie przeprowadzenia skutecznej obrony przeciwko niemieckiemu atakowi na wyspy angielskie skłoniły władze do ewakuowania dzieci z Londynu. Tego rodzaju transporty dzieci odeszły już w znacznej liczbie z Londynu. Na naszym zdjęciu widzimy jednego z matych maruderów, obladowanego swymi manatkami, opatrzonymi w kartki rozpoznawcze, który musiał pożegnać swych rodziców i spieszyć się do pociągu.

go dawnego sprzymierzeńca w tak zdradziecki, tchórzliwy i morderczy sposób, jak Anglija na flotę francuską w Oranie. Obecnie Ameryka ma zrobić z siebie głupca, aby uwolnić Anglię z jej trudnego położenia. I ponieważ Ameryka pomimo wszelkich wysiłków brytyjskiej 5-tej kolumny nie reaguje na nie, nazywana jest tchórzem“. (p)

Wallace kandydatem demokratów na stanowisko wicepr. Stanów.

Chicago, 19 lipca. Kandydatem na stanowisko wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych z ramienia partji demokratycznej został mianowany minister rolnictwa Henry Wallace, który otrzymał 665 głosów na 1.095 głosujących.

Jak twierdzą, Roosevelt uzależnił swą zgodę na przyjęcie po raz trzeci kandydatury na prezydenta, od powyższej nominacji.

Ostatni okręt amerykański opuścił Bilbao.

Madryt, 19 lipca. Z portu Bilbao wypłynął we środę kontrtorpedowiec Stanów Zjednoczonych „Barry“, który, jak wiadomo, został przez angielskie ministerstwo propagandy uznany za „storpędowany“. Na pokładzie kontrtorpedowca znajdują się wielu obywateli amerykańskich, którzy dotychczas przebywali we Francji. „Barry“ jest ostatnim okrętem zagranicznym, który przebywał w Bilbao.

Gen. Franco udekorowany przez Adolfa Hitlera.

(§§) Berlin, 19 lipca. Adolf Hitler, z okazji hiszpańskiego święta narodowego, udekorował szefa sztabu i generalissimusa hiszpańskiego Franco wielkim krzyżem złotym orderu Orła niemieckiego.

Zarządzenia rządu brytyjskiego w zwierciadle prasy medjolańskiej.

(:) Medjolan, 19 lipca. „Regime Fascista“ w artykule wstępnym, omawiającym gorączkowe zarządzenia rządu londyńskiego, pisze, że każdy, kto nie wierzy w bezwarunkowe zwycięstwo Anglii i w jakikolwiek sposób wyraża swoje wątpliwości, naraża się na niebezpieczeństwo zastrzelenia. Do tego doszły stosunki pod rządami Churchilla, którego dziennik nazywa najbardziej cynicznym z pośród zbrodniarzy i najbardziej wykolejonym wśród obłąkanych.

Na każdym kroku — pisze „Regime Fascista“ — twierdzi się, że imperjum brytyjskie walczy przeciwko państwom totalitarnym w imię wolności jednostki. Obecne zarządzenia jednak świadczą o czemś wprost przeciwnem i dadzą się wytłumaczyć tylko szaloną trwogą, jaka ogarnęła członków rządu londyńskiego.

Oświadczenie Churchilla, że każde miasto angielskie jest rowem strzeleckim, a Londyn zostanie zamieniony w obrzymią twierdzę, jest niezmiernie cennem. Obecnie nieprzyjacieli miałyby pełne prawo ostrzeżliwania tych miast, jako twierdz.

W związku z tem dziennik przypomina losy Warszawy i Rotterdamu. Anglija — pisze „Popolo d'Italia“ — jeszcze nigdy tak wiele nie mówiła, jak obecnie. Jej ministrowie wygłaszają mowy bez przerwy. Strach wywołuje różne reakcje. Widocznie w Anglii spowodował on „dezenterję“ gabinetu, która przybrała już epidemiczne formy. (p)

Zadania na dzień

(=) Kraków, 19 lipca.

Wzmocniona polityka handlowa Niemiec. Wielka Brytania, która dotychczas odgrywała czołową rolę w polityce handlowej, została obecnie i w tej dziedzinie wytrącona z gry. Niemcy w dziedzinie handlowo-politycznej podczas wojny nie tylko utrzymały swoje stanowisko, ale także bardzo znacznie rozbudowały swoje stosunki handlowe z zagranicą. Na wielkim obszarze gospodarczym, który sięga od Norwegii po Hiszpanię i od Kanału La Manche aż po Turcję, zmagazynowane są obecnie zapasy towarów, które dotychczas Wielka Brytania zakupywała na kontynencie.

W ukształtowaniu niemieckiego handlu zagranicznego Bałkan odgrywa dużą rolę. Wszystkie kraje zagłębia naddunajskiego zwiększyły swój import do Niemiec, a nadto, co przy tym jest bardzo istotnym, kraje te otrzymują również z Niemiec stale wzrastające ilości towarów eksportowych.

Dzięki temu zwiększonemu wywozowi surowców niemiecki przemysł eksportowy jest w stanie, w większym niż dotychczas stopniu, zaspakować potrzeby swoich interesentów. Poprawa w dziedzinie zaopatrzenia w rudę żelazną musi na bliższą lub dalszą metę odbić się na odcinku stali, przez co zdolność wywozowa Niemiec zostanie jeszcze rozszerzona.

W ostatnich tygodniach Niemcy zawarły z Jugosławiją, Ankarą, Grecją i Szwajcarią układy rozrachunkowe, które stanowią znaczne ułatwienie w dziedzinie techniki płatności. Z Rumunją uzgodnione już były od dłuższego czasu nowe zasady płatności, stanowiące znaczny postęp w porównaniu z dawnym systemem rozrachunkowym.

Pomimo ran, jakie wojna zadała Holandii i Belgii, uruchomienie życia gospodarczego i zalecenie szkół wojennych w tych krajach czyni szybkie postępy. Finlandja prowadziła z Niemcami rokowania gospodarcze, które dotyczą rozszerzenia dostaw do Niemiec o 75% w porównaniu ze stanem z lat 1938/39.

Największą umową kupiecką wszystkich czasów jest jednak umowa, zawarta pomiędzy sferami handlowymi niemieckimi i norweskiemi w dziedzinie przemysłu konserw rybnych. Niemcy zakupiły całą roczną produkcję olbrzymiego norweskiego przemysłu konserwowego.

Również ze Szwecją toczą się obecnie rokowania w sprawie zawarcia z Niemcami większych umów o dostawy handlowe. Cały wywóz masła duńskiego idzie do Niemiec. Tossamo ma dotyczyć wywozu mięsa i bydła rzeźnego. Stosunki handlowe Niemiec z Unją Sowiecką mają przebieg zupełnie zadawalający.

Obserwując te wszystkie fakty, dochodzi się do przekonania, że sytuacja handlowo-polityczna Niemiec od początku wojny z miesiąca na miesiąc polepsza się. W świetle tych wszystkich faktów nie może być mowy o blokadzie całej Europy, natomiast zachodzi zupełnie inne zjawisko: Anglia nie otrzymuje z kontynentu już żadnych towarów.

Demonstracje protestacyjne w Gibraltarze.

(cc) Algeiras. 19 lipca. Dziennik urzędowy w Gibraltarze opublikował zarządzenie w sprawie ewakuacji wszystkich osób poniżej 17 lat, wszystkich kobiet z wyjątkiem członkin komisji kontrolnej, oraz wszystkich mężczyzn do 45 lat, którzy nie są przydzieleni do jakiegokolwiek urzędu. To samo zarządzenie wzywa wszystkich właścicieli sklepów, posiadających worki i piasek do dostarczenia tychże.

Po opublikowaniu tego nowego rozkazu ewakuacyjnego, ludność wyległa na ulice. Przed rezydencją rządową doszło do

burzliwych demonstracji protestacyjnych. Oddział kawalerii i sbrzą ogniova usiłowało rozprószyć demonstrantów. Oburzony tłum, głównie kobiety i dzieci, zmusiły właścicieli sklepów na głównych ulicach do zamknięcia swych lokali. Ponieważ oburzenie wśród ludności stale wzrasta, zachodzi obawa, że w dniu 1 sierpnia, jako w dniu zakreutowania ewakuowanych może dojść do poważnych incydentów.

We środę rano nad Gibraltarzem przeleciały dwukrotnie obecne samoloty wywiadowcze.

Postępy japońskich operacji blokadowych.

Szanghaj, 19 lipca. Prowadzony z zatoki Hangszau atak japoński na Ningpo posuwa się szybko naprzód. Obsadzone dalsze forty chińskie pod Schingpai. Japońskie operacje, zmierzające do zablokowania wybrzeża chińskiego, kierowane są ku wybrzeżom Fukienu. Wojska japońskie, które wylądowały w o-

dległości 40 mil od Amoy, wdarły się na 20 kilometrów w głąb kraju. Na południowym odcinku wybrzeża terenu Fukien zdołali Japończycy, mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych, przeprowadzić wylądowanie wojsk w odległości ok. 20 mil na wschód od Shuanchow.

Sól morska w eksporcie włoskim.

Rzym, 19 lipca. Według ostatnich zestawień przemysłu włoskiego uzyskał w ostatnich latach ekSPORT soli morskiej z włoskich kolonij, a mianowicie z Assa i Soma i niezwykle nateżenie. Produkcja soli morskiej znacznie przewyższyła w tych krajach produkcję palestyńską, to też w roku ubiegłym wysłano do Japonji za 9 milionów lirów tego towaru.

Ile produkują Włochy ołowiu?

Rzym, 19 lipca. Włoskie kopalnie ołowiu, które ostatnio znacznie wzmożyły swoją produkcję wydały w roku 1938 65.870 ton, czyli dwa razy tyle, co w roku 1936. Najważniejsze kopalnie tego mineralu znajdują się obecnie na Sardynji, dostarczając mniej więcej 90 proc. całej produkcji włoskiej ołowiu. Reszta produkcji pochodzi z kopalń w okolicy Beryamo i Raibla. Górnictwo włoskie przewiduje, że wkrótce będzie mogło osiągnąć produkcję 60.000 ton rocznie.

Przebudowa terenów wystawowych w Medjolanie.

Rzym, 19 lipca. Przystąpiono ostatnio do przebudowy wielkich terenów, na których rok rocznie odbywały się Targi Medjolańskie. Chodziło o lepsze wykorzystanie przestrzeni 328 km kw. i powiększenie go o 40 proc. Odtąd wszystkie ekspozycje i działy wystawowe będą scentralizowane według ewnego pochodzenia i w pewnych częściach wystawy, przyczem jednak obec państwa posiadać będą własne pawilony o architekturze szarmonizowanej z całą wystawą. Rekonstrukcja terenów wystawowych zostanie wykonana w przeciągu czterech lat.

Film dokumentem historycznym.

Rzym, 19 lipca. Wielki wzrost Addis Abeby pod rządami włoskimi i zaprowadzenie w całej Abisynji licznych kulturalnych urządzeń jakoteż ekonomiczne

podniesienie ma być utrwalone w wielkim filmie, który wkrótce zostanie zrealizowany. Wykonanie filmu — zostało powierzony wytwórni „Luce“, a zarząd miasta Addis Abeby przyczynia się w wysokim stopniu do tego dzieła. Jest przewidziana specjalna wersja tego filmu w języku niemieckim.

Uprawa bananów w kolonjach włoskich.

Rzym, 19 lipca. Dwaj włoscy specjaliści profesorowie Gaddini i Ciferri przystąpili od dłuższego czasu doświadczenia w oazie Derna, chcąc stwierdzić, czy ziemia jej nadaje się do plantacji drzew bananowych. Korzystne rezultaty doświadczeń spowodowały czynnikami rządowe do stworzenia wielkich plantacji bananów, w których produkcja wynosi obecnie 23.000 ton.

Ludność wysp Egejskich i wojna.

Rzym, 19 lipca. Gubernurator de Vecchi otrzymał ostatnio telegram od prawosławnego duchowieństwa wysp Egejskich, w którym wyraża ono swoje zadowolenie, iż pozostaje pod opieką imperjum rzymskiego i życzenie zwycięstwa dla włoskiej armji.

Przedsiębiorstwa turystyczne w Albanji.

Rzym, 19 lipca. Pomimo napiętej sytuacji politycznej na Bałkanach przystąpił ostatnio rząd włoski i inicjatywy prywatne do stworzenia w Albanji licznych placówek turystycznych. Zbudowano więc w Durazzo „hotel Dożów“, wyposażony w najbardziej nowoczesny komfort. Obecnie poczęto wznosić w Tiranie i Walonie dwa nowe hotele, które będą posiadały również swoje własne kina. Podobne przedsiębiorstwo turystyczne powstaje również w Petrela na wysokości 500 m nad p. m. W ten

sposób starają się Włochy wykorzystać piękno krajobrazów albańskich, udostępniając je turystom całego świata.

Muzeum matek.

Rzym, 19 lipca. W Kapui przygotowują otwarcie oryginalnego muzeum, mieszczącego się w jednym z historycznych pałaców miasta, a obejmującego w trzech dużych salach niezwykle ciekawe posagi z epoki rzymskiej i przedrzymskiej. Rzeźby te przedstawiają kobiety trzymające na rękach dzieci, nieraz nawet sześcioro lub dziesięcioro. Posagi te zrobione są z złotego piaskowca i przedstawiają dużą wartość artystyczną. Większość tych statui znaleziona została w Curti, położonej niedaleko Kapui, podczas poszukiwań w świątyni poświęconej bogini macierzyństwa. Muzeum to świadczy o tem że macierzyństwo stało również w dawnym Rzymie na pierwszym miejscu wśród zadań społecznych.

Państwa odwołują swoich posłów.

Sztokholm, 19 lipca. Wobec zasadniczej zmiany sytuacji politycznej w Europie i okupacji wielu krajów przez Niemcy utrzymywanie niektórych placówek dyplomatycznych stało się bezzcelowe, to też rząd szwedzki postanowił zlikwidować swoje poselstwa, które znajdowały się w Brukseli, Hadze i w Oslo, pozostawiając jednak placówki konsularne w tych krajach. W tym samym czasie postanowił rząd argentyński odwołać swoich reprezentantów dyplomatycznych z Norwegji, Holandji i Belgji.

Sowiecka republika Mołdawji.

Moskwa, 19 lipca. Po obsadzeniu Besarabji i części Bukowiny przez Rosję Sowiecką przystąpiły władze tamtejsze do stworzenia w ramach Związku Sowieckiego Republiki nowej republiki Mołdawji, która będzie obejmować przeszło 50.000 km kw. z ludnością 3.700.000 ludzi. Nowa ta republika będzie trzynastym z rzędu państwem wchodzącym w skład ZSRR.

Filipiny boją się wojny.

Nowy Jork, 19 lipca. Parlament filipiński obradował nad wnioskiem postawionym w związku z obecnym napięciem stosunków między Stanami Zjednoczonymi a Japonją. Wniosek ten zaleca wprowadzenie obowiązkowej służby wojskowej dla mężczyzn od 15 do 60 roku życia.

Habsburgowie w Nowym Jorku.

Newy Jork, 19 lipca. Ostatnio przyleciał samolotem pasażerskim do Nowego Jorku Otton Habsburg, podczas gdy matka jego b. cesarzowa Zyta wraz z jego rodzeństwem i wielką księżną Charlottą Luksemburską mają wkrótce również przybyć do tego miasta.

Propaganda autobusowa.

Kopenhaga, 19 lipca. Wszystkie autobusy poczty angielskiej w Londynie noszą obecnie napis: „Jeżeli mówisz, to mów o zwycięstwie“. Napisy te są wypluwem ostatniego zapoczątkowanej kampanji propagandowej mającej na celu utrzymanie optymizmu w Anglii.

PERŁY.

Chicago budziło się ze snu.

Różowy świt począł powoli zaglądać do pokoiku Lilian, która cobyłko obudziła się i — przeciągając ramiona — myślała o przelotnych dniach wczorajszego.

Lilian, to duże rozkapryszone dziecko, miała zaledwie dwadzieścia wiosen i — bezmala — prawie dwakroć tyłuż wielbicielei. Była wesoła, zalotna, umiała wtargnąć do każdego serca, a co najważniejsze, do każdego kieszeni. Lubili ją wszyscy za jej oryginalną szczerzość, za humor, oraz za żytkę do całonocnych szaleństw, które dla prawdziwego Amerykanina są — wszystkiemi!

Lecz oto nagle w życiu Lilian zaszła dość poważna zmiana. Poznała bowiem mężczyznę, który jej się nietylko spodobał — lecz, którego pokochała.

Czy to jednak była prawdziwa miłość, tego Lilian — mimc wieloletniego doświadczenia — nie wiedziała. W każdym razie zdawało się jej, że kocha, bo inaczej tego, co się z nią działo w tym czasie — nie umiała nazwać... Bo, że on ją kocha, tego była pewna, gdyż mówił jej o tem niemal na każdym kroku, obсыpywał ją klejnotami, spełniał z oddaniem każde życzenie, nim zdążyła je jeszcze powiedzieć, słowem: był zwarzjowany na jej punkcie.

Ale, nie zapominajmy, że Lilian była Amerykanką, a co za tem idzie — osobą wysoce ekscentryczną. To też nic dziwnego, że wszelkie objawy miłości, jakie okazywał jej John, nie wystarczały jej. Postanowiła przekonać się o miłości i oddaniu swego chłopaka w inny sposób. W sposób, który — jak ona

myślała, który nam, dzieciom staruszki Europy, wydawałby się czemś ekscentrycznym, a dla Lilian był rzeczą najnormalniejszą w świecie.

Postanowiła, że jak tylko John przyjdzie, to zaraz mu o tem powie.

Była może piąta popołudniu, gdy u drzwi mieszkania Lilian rozległ się dzwonek. Pokojówka otworzyła je.

— Czy pani jest w domu? — zapytał przybysz.

— Jest — odparła zapytana i wprowadziła gościa do salonu.

Na widok przybysza Lilian, leżąca na otomanie, pośród całego stosu poduszek — zerknęła się.

Był to jej narzeczony.

— Lili, kochanie, tak bardzo stęskniłam się za tobą!

Lilian uśmiechnęła się blade i podała mu do pocałowania swą małą, wypielegnowaną rączkę.

— Lili, czemuś taka smutna? Czy nie kochasz mnie już? A może... może poznafas kogoś innego? Powiedz! Przynaj sięć... Lili... — Nie, Johnie! Nie poznałam nikogo i nie zdradziłam cię ani myślą. Kocham cię, jak dotychczas, tylko... widzisz... ja nie jestem pewna twej miłości!... Czasami przychodzą na mnie takie chwile zwątpienia...

— Lili i ty tak mówisz? Ty? Ta, którą ubóstwiam i przenoszę ponad wszystko?

— Tak, Johnie! To prawda! Nie jestem pewna twej miłości i dlatego pragnę, abysz złożył dowód, że jest tak, jak mówisz!... Johnie, coż mi z tego, że masz pieniądze, że możesz mi wszystko za nie kupić!... Ale patrz: niektórzy mężczyźni dla swych kobiet kradną, zabijają i Bóg wie, co robią! A ty? Wszystko za pieniądze! To nie sztuka, mój Johnie! Dlatego też, jeżeli chcesz, abym

wierzyła w twą miłość i została twoją żoną, żądam kategorycznie i nieodwołalnie, abysz popełnił — przestępstwo!...

John cofnął się o dwa kroki wtył.

— Lili, czy ty jesteś przy zdrowych zmysłach? Czy zastanowiłaś się nad swem żądaniem?... Lili! Więc dla twego kaprysu mam ukrasć lub zamordować? Mam się stać bandytą? Lili!...

— Johnie! Niema o czem mówić! Masz do wyboru: albo odejść ode mnie na zawsze, albo zostać i uczynić zadość memu życzeniu!

— Lili, czy to jest twoje ostatnie słowo?

— Tak, Johnie! Wybieraj!...

Uptynęło kilka sekund milczenia, podczas których myśli Johna pracowały z niezwykłą szybkością.

— A więc dobrze, Lili — przemówił wkońcu cichym głosem. — Dziś wieczór będę kradł!... Będę kradł — dla ciebie!

Po wyjściu od Lilian John uduł się do pewnego jubilera, mającego wielki sklep przy Greeting Street.

Tutaj wybrał wspaniałą sznur pereł, zapłacił zaś osiem tysięcy dolarów i poprosił tegoż jubilera o pozwolenie mu zainscenizowania kradzieży kupionej kolji.

Jubiler oczywiście zgodził się na to, gdyż wiedział, a raczej domyślał się, co to wszystko ma znaczyć.

Skoro zaś ciemność spowiła miasto, John nastawiony „złodziejsko“ — wyruszył wraz z Lilian na „robotę“.

W milczeniu mijali ruchliwe ulice, aż wkońcu znaleźli się na Greeting Street. Przy jednej z wielu wystaw zatrzymali się i John, drżącym ze zdenerwowania głosem, powiedział:

— Wejdziemy tu, Lili!...

— Dobrze — odparła cicho, podniecona

A gdy w kilka sekund później targowali wspaniałą kolję, John gotował się do „skoku“.

— Więc ani centa nie opuści pan na tych osmiu tysiącach?

— Niestety, szanowny panie, nie mogę!...

— No, to bierzmy!

I, zanim ktoś zdążył zorientować się, co się dzieje, John porwał oglądane perły i pociągając za sobą Lilian — wybiegł pędem ze sklepu.

Nim jednak Lilian zdążyła szepnąć Johnowi: „jesteś odważnym, będę twoją...“ — już rozległ się z nimi przeraźliwy krzyk właściciela sklepu:

— Łapać złodzieja!

Na krzyk ten kilku przechodniów rzuciło się w pogoń. Z przecznicy Greeting Street naddbiegło dwóch policjantów i — złodzieja złapano.

— Ależ ja zapłaciłem za te perły — tłumaczył John policjantowi, a Lilian przy tych słowach wybałuszyla na niego swe modre oczka.

— Coż wy chcecie ode mnie? Ta cała scena kradzieży jest tylko komedią! Została specjalnie zainscenizowana!...

— Dobrze, dobrze! Zobaczymy — powiedział niewzruszony policjant. — Tymczasem proszę ze mną!...

Nie było rady. Trzeba było iść!

A gdy w pół godziny później znaleźli się w komisariacie, wyszło dopiero na jaw, że John — najprawdopodobniej z podniecenia, czy też ze zdenerwowania — przeczołżył firmę, w której rano zapłacił perły i — nieświadom tego — wszedł do innego jubilera (a na Greeting Street jest ich całk masa) — no — i popełnił zupełnie prawdziwą kradzież!...

Lili nie miała już wątpliwości co do jego szczerzej miłości i została jego żoną.

Zdzisław Dzwiał (Kraków)

Pieczarki i inne grzyby hodowane w ogrodzie.

...akow, w lipcu.

Najsmaczniejsze z naszych grzybów pieczarki, niesłusznie są zaliczane do grzybów trudnych w hodowli. Hodowla ich bowiem nie jest ani trudna ani też bardzo kosztowna, natomiast wartość odżywcza duża. I tak według Königa, pieczarka zawiera w sobie 0,2% tłuszczu, 4,8% białka, 3,5% składników azotowych, 0,8% włókniaka, 0,8% popiołów, oraz 87% wody.

Pieczarka jak i inne grzyby żyje w symbiozie z roślinami zielnymi zależnie od odmian, jak np. z drzewami, krzewami, trawami lub owsem. Przez ogrodników hodowana bywa pieczarka owsiana, rosąca wyłącznie w tych miejscach, gdzie może współżyć z korzeniami lub ziarnem owsa. Warunek ten wyszukuje hodowca w ten sposób, że do hodowli tego gatunku pieczarek, używa nawozu wziętego z pod koni karmionych owsem. Nawóz taki zawiera wystarczającą ilość resztek owsa, potrzebną do skielkowania grzybni.

Grzydy pieczarkowe zakładamy w miejscach zacienionych w ogrodzie lub w podwórzu, w piwnicy w zabudowaniach gospodarczych i t. p. Obecnie latem, najlepiej zakładać pieczarkarnie na dworze. Letnia uprawa jest najmniej kłopotliwa i może być poprowadzona w każdym ogródku w miejscu stale ocienionym przez mury lub drzewa o pewnym spadzie, któryby zapewnił szybki odpływ nadmiaru wody deszczowej.

Założyć grzydy pieczarkowe można obecnie w lipcu,

a plony, które otrzymano, po dwu miesiącach dadzą grzyby duże, jedne i dobre aromatyczne, a więc lepsze niż przy uprawie w miejscu zamkniętym.

Gdy wybieramy sobie teren pod pieczarkarnie, odpowiednio go przygotowujemy na grzędę. Dno i boki grzydy musi się wypełnić gruzem, aby uniemożliwić kretom przedostanie się do wnętrza grzydy, gdyż robia w niej zazwyczaj wielkie spustoszenia. Na przygotowany podkład rzucza się 25 cm warstwę nawozu, układa ją równo i dobrze ugniata. Na nawozie sadzi się grzybnie kupsona w pewnym źródle, aby hodowla nie zrobiła niemilej niespodzianki. Grzybnia musi być świeża, właściwie odmiany, w tym wypadku owsianej. Po zasadeniu grzybni na nawozie, przykrywa się całą grzędę dobrą ogrodową ziemią w warstwie grubej na 10 cm, obsiewa, wszystko owsem i silnie skrapia letnią wodą.

O ile pragniemy mieć pieczarki na wiosnę, zakładamy grzydy w podobny sposób we wrześniu a przed nadejściem mrozów okrywamy je łatami, liśćmi lub nawozem stajennym, ażeby ochronić przed mrozami. Z chwilą nastania ciepła wiosennego okrycie zrzucamy, grzędę się oczyszcza i podlewa. Niedługo też otrzymujemy pierwsze plony.

Zbiór pieczarek dokonujemy dwa razy dziennie, rano i wieczór,

zanim kapelusze otworzą się zupełnie.

Tylko takie pieczarki o nawpół rozwiniętych kapeluszach mają pełną wartość handlową. Przy zbiorze nie wolno pieczarek

wycinać nożem ale zawsze wykrocać ostrożnie nożką grzybką, ażeby nie naruszyć innych młodych grzybków. Otwory powstałe po wykroceniu pieczarek zaraz zasypujemy ziemią. Płonowanie pieczarkarni założonej w lipcu trwa przez październik i listopad dopóki mrozy nie położą temu kres.

Jak hodowlę pieczarek doceniło zagranicą, dają nam przykład Niemcy. W Niemczech na hodowlę pieczarek wykorzystano nieczynne kopalnie gipsu, wapienniki, tunele. Jak poważna jest produkcja jednej tylko farmy pieczarkowej w dawnej gipsiarni w Saar, świadczy jednoroczna produkcja pieczarek w ilości 15.000 cetnarów motrycznych. Ostatnio miały powstać w Niemczech dalsze farmy nad Mozela i Ahrem, następnie w Westmarkgau (Kalk Dolomitenwerk) i t. d.

Pieczarki użyć możemy na konserwy lub na susz.

Na konserwę oddzielamy u grzybów osobno kapelusze i osobno nożki. Każdą z tych części sparza się wrzącą wodą, odciedza i układa w słojach o wąskich szyjkach, które potem korkuje się i lakuje. Na ułożone grzybki co parę warstw sypujemy sól, i dodajemy nieco soku z cytryny, po czem wszystko zalewamy wodą zimną uprzednio przegotowaną, tak wysoko, aby cała kiszka została pokryta płynem. Słoiki po

zamknięciu stawia się do kotła i gotuje w ciągu 10 min. Po wystygnięciu lakuje się je i stawia w miejscu zimnym i suchym. Susz z pieczarek przyrządza się podobnie jak i z innych grzybów. Czyści się je suchą szmatką (myć nie należy), odcina nożki i nawleka każdą część osobno na sznurku. Suszy się grzyby w słoich w przewiewie albo w piecu chlebowym. Przed użyciem susz zalewa się wodą i moczy przez noc.

Leśno grzyby w ogrodzie.

Prawie nieznaną bywa u nas hodowla ogrodowa leśnych grzybów. Próby nad tą uprawą jakie poczyniono w Niemczech i we Francji uwieńczone zostały pomyślnymi rezultatami, a ponieważ założenie takiej grzybiarni nie pociąga za sobą kosztów, ani też nie wymaga specjalnej opieki, więc tombardzkiej warto hodowlę taką popróbować w naszych ogrodach.

Przystępując do tej hodowli, musimy pamiętać, że żyją grzyby w symbiozie z drzewami i uwzględnić wymagania poszczególnej grzybiarni. I tak naprzykład kozaki rosą w sąsiedztwie modrzewi, prawdziwki czyli borowiki, pojawiają się głównie w lasach dębowych, maślarze występują przy drzewach iglastych np. sośnie, świerku, jodle. To też zakładając sobie plantacje grzybów dzikich, musimy ją uzależnić od drzew posiadanych w ogrodzie.

Niemniej ważną zasadą powodzenia ho-

downi będzie dostarczenie grzybom w przybliżeniu takich warunków glebowych, jakie mają w lesie. Ziemia powinna być więc raczej zleżała niż uprawna, dobrą będzie parkowa z dużą zawartością opadłych liści (zbutwiałych), mehu, trocin drzewnych. Najlepiej więc zakładać grzybiarnie w ogrodzie w miejscu mało uczęszczanym, w zapuszczonych parkach, na trawnikach pod drzewami o gruncie lekko spulchnionym.

Pod żadnym warunkiem nie wolno pod przyszłą grzybiarnie brać ziemię wynawozoną nawozami sztucznymi, a z naturalnych można używać zupełnie rozłożonego starego kompostu lub ziemi darniowo-liściowej.

Do ogrodu wprowadza się grzyby w dwójaki sposób, przez sadzenie cegiełek grzybni, lub przez zasiew. Skoro ukążą się w lasach grzyby, miejsce te zaznaczamy palikami i z nich czerpiemy zarodniki i grzybnie.

Rozmnażając pieczarki przez grzybnie, wycina się w miejscu wzrostu grzybów, cegiełki ziemi wraz z darnią o wymiarach 30x30x15 cm, przenosi je i sadzi na przeznaczony przestrzeń, przykrywając igliwem, liśćmi lub mehem. Cegiełek takich lepiej jest zasadzkować więcej, ażeby być pewniejszym wejścia przyszłych grzybów.

Rozmnażanie przez zasiew zarodników, uskutecznia się przez zbiór starych grzybów. Po przyniesieniu ich do domu moczy się je w wodzie deszczowej i trzyma w niej przez 24 godziny, potem kruszy grzyby na miążgę i silnie miesza. Wodą tą podlewa się przygotowane na grzybiarnie miejsca i wszystko nakrywa grubo liśćmi.

Obsadzone czy też obsiane grzybiarnie podlewa się od czasu do czasu deszczówką, nigdy wodą wodociągową, pozątem nie trzeba się mieszać do ich rozwoju. Po roku lub dwu, grzybiarnia obficie obradza.

Zet.

KRONIKA

Byli polscy urzędnicy lasów państw. mają zgłosić swe adresy.

(—) Kraków, 19 lipca. Wydział lasów w urzędzie Generalnego Gubernatora ogłasza następującą odezwę:

Byli polscy urzędnicy lasów państwowych, którzy dotychczas jeszcze nie zgłosili się lub nie pełnią służby, wezwani są do zgłoszenia się z podaniem pisemnym swoich adresów w oddziale lasów przy urzędzie Generalnego Gubernatora, Kraków 20, Akademja Górnicza. Obowiązek zgłaszania się dotyczy również byłych wykładowców w szkołach leśnictwa, oraz sekretarzy leśnictwa i urzędników kasowych.

(w) PRZEJŚCIOWY PRZYBÓR WODY NA WIŚLE. W dniu 18 bm. pod wpływem ostatnich, poważniejszych opadów deszczowych zaznaczył się przejściowy przybór wód na Wiśle pod Krakowem. Kulminacja przyboru miała miejsce we czwartek 18 bm. wieczorem o godz. 20, kiedy zanotowano w Krakowie poziom minus 66. Fala przyboru przeszła szybko, gdyż już w piątek 19 bm. zanotowano poziom minus

114. Fala przyboru nie doszła jeszcze do Zawichostu, gdzie w piątek 19 bm. poziom wynosił plus 168.

(Jo) NOCNE DYZURY APTEK W KRAKOWIE OD DNIA 20 DO 20 B. M. Retoryka 1, tel. 130-72, Krakowska 19, tel. 191-21, Długa 88, tel. 173-36, Rynek Główny 42, tel. 114-27, Florjańska 15, tel. 100-51, Karmelińska 9, tel. 123-83, Dietla 76, tel. 105-30, Zwierzyniecka 7, tel. 124-27, Rakowicka 12, tel. 114-08, Plac Zgody 18, tel. 165-54.

(Jo) NAGŁY ZGON. Wczoraj w południe zmarł nagle na ulicy strażak Kwie Jan, lat 43, zamieszkały przy ul. Słonecznej 17. Przyczyną śmierci był przypuszczalnie udar serca.

(Jo) ZAMACH SAMOBÓJCZY. W południe o godzinie 1 pogotowie udzieliło pomocy Józefie Malbon, lat 22, zam. przy ul. Kalwaryjskiej 50, bezrobotnej, która usiłowała popełnić samobójstwo, zażywając większą ilość kogutków. Po przepłukaniu żołądka przez lekarza Pogotowia Ratownego, pozostawiono ją opiece domowej. — Przyczyn samobójczego kroku nie chciała podać.

(Jo) SPADŁ Z DACHU W CZASIE PRACY. Dymarz Szczepan, blacharz, lat 56, naprawiając dach przy ul. Kraszewskiego 11, spadł na ulicę, doznając ogólnych ciężkich kontuzji. Po udzieleniu pierwszej pomocy przez Pogotowie Ratunkowe, został przewieziony na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

(Jo) PRZESTROGA DLA ROWERYSTÓW. Jak już pisaliśmy niejednokrotnie,

rowerzyści nie trzymają się przepisów drogowych, narażając siebie i innych na smutne następstwa nieprzebieżowej i niezdecydowanej jazdy. Wczoraj wieczór o 9 w Borku Fałęckim padł ofiarą wypadku robotnik Płonka Jan, lat 30, który został potrącony przez samochód. — Doznał on skomplikowanego złamania prawej nogi. Po zaopatrzeniu, Pogotowie Ratunkowe przewiozło go do szpitala na oddział chirurgiczny.

(Jo) NIE ZOSTAWIAĆ ROWERÓW BEZ OPIEKI! Janowskiemu Anatolowi z Krzesławic skradziono rower wartości zł. 500, pozostawiony bez opieki w budynku głównym poczty. Jest to jeszcze jedna z przestrog, jakie notowaliśmy już kilka razy.

(Jo) PRZEWIDUJĄCY ZŁODZIEJ. Na błoniach, w czasie chwilowej drzemki, została okradziona przez nieznanego sprawcę Ludwika Ochmańska, który wyciągnął jej z pod głowy torebkę. W torebce znajdował się kwit bagażowy, na który sprawca podjął z przechwalaną walizką Ochmańskiej, zawierającą garderobę wartości zł. 400.

(Jo) SŁUŻĄCA — ZŁODZIEJKA. M. B. zam. przy ul. Królowej Jadwigi 20, przyjechała do pracy służącą, która po upływie paru godzin oddała się z domu w celu przyniesienia swoich rzeczy. Jak się okazało, po odejściu dziewczyny zniknęły równocześnie dwa bardzo cenne pierścioni z brylantami. Ponieważ służąca nie zgłosiła się do pracy, policja robi dochodzenia w celu wykrycia złodziejki.

HENRYK LEIWA.

GENEWSKA PRZYGODA

5)

Mimowoli uśmiech zakwitł na ustach Jerzego... Jakaś sprytna sztuka! Będzie trzeba się mieć na baczności! Rozglądając się po korytarzu hotelowym, ale tamten znikł bez śladu...

Nie będzie teraz budził całego hotelu! — Najlepiej wrócić do swego pokoju i prześpać resztę nocy...

Pokój Jerzego wyglądał zleka jak pobojowisko. Poprzewracane krzesła, łóżko w okropnym nieładzie, a na środku kołdry dość wielka strzykawka do zastrzyków...

Podniósł ją ostrożnie i powąchał. Od strzykawki szedł zapach gorzkich migdałów...

To nie były przelewki! Widać, że komus zależało na tem, aby przetransportować go na tamten świat!...

Rozglądając się po pokju, czy czego nie brakowało. Ale wszystko leżało na swoim miejscu. Złoty zegarek, portfel z pieniędzmi, złota papierosnica. Napastnik niczego nie zabrał.

Jerzy zanurzył rękę w kieszeniach swej marynarki. W jednej nie znalazł nic, lecz gdy sięgnął do drugiej, w ręku jego zaszeleścił jakiś papier.

To był ów szyfr, który znalazł w miniatu-

W tej chwili wszystko stało się dla Jerzego jasnym. Chociano go zamordować, gdyż był w posiadaniu jakiejś ważnej tajemnicy...

Prze czytał jeszcze raz złowieszczy dokument:

Jeżeli czerwona papuga wyleci 15 dzwonek Niebo zatonie 16 4 zzz

16 4!.. To musiała być jednak bezwzględnie jutrzejsza data, skoro chciano się go tak koniecznie dzisiaj pozbawić!.. Van Brinken! Nikt inny tylko Van Brinken i Bimbokopulos wiedzieli o tem, że jest on w posiadaniu tego szyfru. Lepiej jest znać swego przeciwnika. O, nie udało się, pamięć chytry! Lekki dreszcz wstrząsnął Jerzym. Gdyby się nie był na czas zbudził... Alicja go ostrzegła we śnie... Jerzy uśmiechnął się do swoich myśli. Przepięty teraz resztę nocy, aby na jutro być rzeźkim i wypoczętym. A potem wieczorem się spotkają...

Jerzy zamknął drzwi na klucz i na zasu- we, przyczem upewnił się, że drzwi w ten sposób zamknięte nie dadzą się już z zewnątrz otworzyć. Okno też zamknął, choć z wielkim żalem, gdyż lubiał spać przy otwartych oknach. Zbadał drzwi do łazienki i w końcu, wyciągnąwszy browning z szuflady, odbezpieczył go i położył na nocnym stoliku. Był bardzo ostrożnym, bo jeżeli miał słuszność co do jutrzejszej daty, to mógł się spodziewać jeszcze jednego napadu. Położył się do łóżka i wkrótce zasnął snem sprawiedliwego...

W innym pokoju hotelowym Bert stał przed lustrem i ochłodził wodą nieco spuchnięte od walki policzki, przyczem wymyślał sobie od ostatnich. W końcu siadł w głębokim fotelu, obwiązawszy sobie głowę mokrym ręcznikiem i zaczął myśleć...

Świt zastał go w tej samej pozycji, ale na jego zużytej twarzy błakał się złośliwy uśmiešek.

ROZDZIAŁ IV.

Aresztowanie.

Jerzy zbudził się świeży i wypoczęty. Po gorącym przysnyciu i porannej gimnastyce ukłękł śladu wczorajszej walki. Był nieco

zdziwiony, że nieprzyjacieli po jednej próbie zostawił go zupełnie w spokoju. Przyglądając się dobrze kelnerowi, który mu rano przyniósł śniadanie. Kawa była wyśmienita! Rożki tak samo... A więc narazie nie mieli go ochoty otruć...

Uśmiechnął się sam do siebie. — Jestem doprawdy zbyt ostrożny... — przemknęło mu przez myśl. A jednak był pewien, że gdzieś czai się na niego jakieś groźne niebezpieczeństwo, ale nie wiedział, z której strony ono uderzy...

— Bedzie jakaś emocja!.. — pomyślał Jerzy, nucać wesoła piosenkę podczas ubierania. — A ja i Alicja kochamy emocje! Na myśl o Alicji serce Jerzego zabiło mocniej. Raz jeszcze poprawił krawat przed lustrem i wyszedł na miasto.

Dzień był, jak zwykle w Genewie, słoneczny i piękny. Jerzy postanowił poświęcić przedpołudnie na zwiedzenie tego pięknego miasta nad Lemanaem.

Na „Place des Alpes“ panował ogromny ruch. Tłumy przechodniów o wesołych bez troskich twarzach przechadzały się szerokimi trotuarami tam i napowrót, napawając się widokiem jeziora i Alp.

Wtem Jerzy zauważył znajomą sylwetkę... Czyżby to myśli jego przywołały ją tutaj?...

— Panno Alicjo!

— Ach to pan! Przyjechałam już rano do Genewy, bo muszę iść do fryzjera. Chciałam na dzień wieczór być świeżo uczesana.

— Sam los mi panią zesłał! Przede wszystkim i dlatego, że mogę panią znow oglądać!.. — objął ją gorącym spojrzeniem.

— Pani Jerzy! Tego nie było w naszym nieładzie!.. Jeżeli pan znowu zacznie mówić o swoim uczuciu!.. — w głosie jej zabrzmiała żartobliwa groźba.

— O mojej miłości do pani będę mówił zawsze i wszędzie!.. Ale swoją drogą mam pani nieswydane dno do zakomunikowania!

— Czy to w związku z Murillem mego ojca? — Alicja była zaintrygowana.

— Wszystko pani opowiem, ale pod warunkiem, że przejdzie się pani ze mną po Genewie!

— Teraz nie mogę, bo muszę naprawde pójść do fryzjera. Zamówiłam go już telefonicznie. Pan nie wie, co znaczy fryzjer dla kobiety!..

— Wobec tego spotkajmy się w jakiejś cukierce po fryzjerze!

— Jednym słowem, prawdziwe rendez-vous! — roześmiała się Alicja. — No dobrze, niech będzie! Spotkamy się za gozdzinkę w Patisserie Suisse!..

— A potem pokaże mi pani, co pani najbardziej lubi w Genewie!

— Doskonale! — podała mu swoją wysmukłą dłoń do pocałowania. — A więc do miłego zobaczenia! — i odeszła elastycznym krokiem.

Po drodze rozmyślała o spotkaniu... Co za miły chłopak!.. Pokażąc mu, co najbardziej kocha w Genewie?... Pójdzie z nim do „Musee Revillod“! Pokaże mu ukochaną rzeźbę, przedstawiającą westalke. Była to głowa klasycznie pięknej młodej kobiety z białego marmuru, z której skroni spływała zasłona. Największym powabem tej rzeźby była właśnie owa zasłona, która chociaż wykuta w marmurze, miała lekkość i wiotkość muślinu. Widać było pod nią klasyczne rysy, delikatnie wyrzeźbione usta i dumne spojrzenie... Przepiękna rzeźba! Ileż razy stała przed tem popiersiem, pograżając się w ekstazie! Bardzo wrażliwa na piękno, odczuwała isticie zmysłową rozkosz, patrząc na piękny kwiat, krajobraz lub dzieło sztuki... Tak! pójdzie tam z nim! Wprawdzie o miłości między nimi nie może być mowy, ale jeżeli ma się z nim spotykać, to chciałaby poznać jego upodobania i przekonać się, czy on tak samo odczuwa i rozumie piękno... Ale co on miał jej takiego do opowiedzenia?...

(Ciag dalszy nastąpi.)

